

De Omgeving

Een publicatie van de Naastbetrokkenenraad

Inhoudsopgave:

- Beste lezer
- Wat is Arkin?
- De psychiatrie is een Eiland
- Uitnodiging Familiedag
- Naastbetrokkenen-Beleid Arkin
- Nieuwe cursussen bij PuntP Preventie
- Dwang bedwingen
- Belangrijke adressen

Naastbetrokkenenraad Arkin

Klaprozenweg 111
1033 NN Amsterdam

TELEFOON:
telefonisch spreekuur
op donderdag van
14.00-16.00 uur
(020) 590 40 95

E-MAIL:
Naastbetrokkenenraad
@arkin.nl

Beste lezer, *door Jan van Mierlo*

Het is een tijd geleden dat u een 'Omgeving' ontving van ons. Er is veel gebeurd in de afgelopen tijd. Daarover wil ik u iets vertellen. Voor mij was het belangrijkste, de **wisseling van de wacht**. Op 1 november van het afgelopen jaar nam Greetje Gulien het voorzitterschap van mij over. Gedurende vijf jaren heb ik de FamilieRaad, zoals de raad heette, geleid. Bij mijn aantreden bleef een klein, maar hardwerkend groepje trouwe leden over. Gelukkig kwamen er in de loop van deze vijf jaar weer nieuwe leden bij en kwam er weer een ondersteuner vanuit Mentrum die ons wegwijs hielp maken in zo'n ingewikkelde organisatie die een GGz instelling is. Met de komst van onze huidige ondersteuner, Charles Enderman, kwam het accent meer op beleidszaken te liggen. Dit heeft ertoe geleid dat 'Arkin' in 2009 een naastbetrokkenenbeleid heeft geformuleerd en aanvaard. (Arkin is een fusie tussen Jellinek, Mentrum en Amc de Meren. Zie kader op de volgende pagina voor meer informatie) Nu komt het erop aan, en dat zien we als één van onze taken, om te bewerkstelligen dat dit beleid in de praktijk handen en voeten krijgt. Dat cliënt, hulpverlener en naastbetrokkene de samenwerking in de Triade ook werkelijk aangaan. Meer daarover vindt u in het stuk 'Naastbetrokkenenbeleid' op pagina 3 dat Charles heeft geschreven.

Greetje Gulien is nu de voorzitter van de Naastbetrokkenenraad, zoals de Familieraad sindsdien heet. Zij is direct betrokken geweest bij de totstandkoming van de raad. Greetje kent de psychiatrie. Zij zal naastbetrokkenen altijd bemoedigen en helpen waar zij kan. Ik heb het volste vertrouwen in haar en ik ben blij met de voor mij nieuwe situatie dat ik gewoon lid ben van de raad. Want ik wil eraan blijven bijdragen dat naastbetrokkenen elke dag weer de kracht zullen hebben om de door henzelf gestelde taak te blijven doen. Om die reden heb ik juist zo'n grote bewondering voor naastbetrokkenen.

Arkin heeft het voornemen om **Dwang en Drang** over twee jaar bedwongen te hebben. Separatie, isolatie en dwangmedicatie bij de behandeling moeten tot bijna nul zijn teruggebracht. Dat is een ambitieus voornemen. Daarvoor is een omslag nodig in het handelen en denken van de hulpverlener. Scholing kan daartoe bijdragen. Arkin pakt dat stevig aan. Er zijn projectgroepen in de verschillende instellingen ingesteld. Zo'n projectgroep is samengesteld uit enkele hulpverleners en een vertegenwoordiger van de Cliëntenraad en één van de Naastbetrokkenenraad. Dat betekent werk aan de winkel. Meer hierover vindt u verderop in deze nieuwsbrief in het stuk "Dwang bedwingen" op pagina 4.

Op 24 april organiseren wij in Amsterdam alweer de zevende **Familiedag**. Een dag waarop naastbetrokkenen zich kunnen uitspreken over de zorgen die ze hebben, een dag waarop ze gehoord worden, geïnformeerd worden en geïnspireerd en gesteund worden om door te kunnen gaan met de zorg die zij zullen blijven geven. Het thema van de dag is: "Uw rol in de behandeling". Een uitnodiging voor deze dag krijgt u binnenkort in uw brievenbus.

Wat is Arkin?

Arkin is een fusie van Jellinek, Mentrum en AMC de Meren en bestaat nu uit de volgende merknamen: Mentrum, Roads, Jellinek, PuntP, Novarum, PsyDon, NPI, Inforsa en Spoedeisende Psychiatrie Amsterdam.

Meer informatie vindt u op www.arkin.nl en in onze volgende Omgeving.

De psychiatrie is een eiland *Door Michel van Dijk*

Cliënten zijn niet alleen. Ze hebben ook ouders, broers, vrienden, burens. Besteedt Arkin voldoende aandacht aan het perspectief van deze naasten? Greetje Gulien, voorzitter van de Naastbetrokkenenraad, geeft haar visie.

De naam klinkt al heel vanzelfsprekend maar eigenlijk bestaat de naam Naastbetrokkenenraad, het adviesorgaan dat alle naastbetrokkenen van de cliënten van Arkin vertegenwoordigt, pas sinds november 2009. 'De familieraad, onze voorloper, dekde qua naam niet geheel de lading,' legt voorzitter Greetje Gulien uit, die per november jl. het stokje heeft overgenomen van Jan van Mierlo, jarenlang de eminente voorzitter van de familieraad. 'Voor veel cliënten van Arkin is de meest vertrouwde persoon in hun omgeving niet per definitie een ouder, broer of zus, maar een vriend, buurman of medecliënt. Naastbetrokkenenraad leek ons daarom een beter woord dan Familieraad.'

De doelstelling van de raad is duidelijk. Overal waar in het beleid van Arkin de belangen van naastbetrokkenen aan de orde zijn laat zij haar stem horen. En dat is nodig, want de psychiatrie is nog steeds een eiland, stelt Greetje. 'De psychiatrie is van oudsher gewend haar eigen koers te varen, zonder al te veel naar anderen te luisteren. Dat is echter niet meer van deze tijd. We willen dat cliënten terugkeren naar de samenleving, maar dat lukt alleen met steun van hun omgeving.' Sinds 2009 heeft Arkin een naastbetrokkenenbeleid. Dat is weliswaar laat, meent Greetje, maar ze is blij dat het er nu is. De gedachte achter het beleid is dat samenwerking tussen hulpverlener, cliënt en naastbetrokkene de behandeling effectiever maakt. Professionals worden onder andere verplicht om voor elke cliënt uit te zoeken wie voor hem de belangrijke personen zijn en hoe deze het beste bij de behandeling kunnen worden betrokken. Dat is niet voor iedere hulpverlener eenvoudig, weet Greetje, zelf moeder van een volwassen zoon met schizofrenie. 'Het betekent namelijk dat je rekening moet houden met de mening of belangen van de naasten van de cliënt.'

Isolement

Op papier is Arkin volop bereid om de naasten bij de behandeling te betrekken. In de praktijk kan het echter nog een stuk beter, constateert Greetje. 'We zien nog teveel verschillen tussen hulpverleners. De ene hulpverlener betreft de naasten altijd bij de behandeling, de andere hulpverlener is daar veel terughoudender in. Dat komt ook doordat hulpverleners zich soms teveel laten leiden door de uitspraak van de cliënt: "ik heb niemand", terwijl dat niet zo is. Ze kunnen dat bijvoorbeeld zeggen uit schaamte. Veel hulpverleners nemen daar genoeg mee maar daarmee veroordelen ze de cliënt tot een isolement. Je belast een cliënt als hij alles alleen moet doen.'

Greetje is stellig. Hulpverleners zijn er niet alleen voor de cliënt, ze hebben ook als taak om de omgeving van de cliënt gezond te houden. 'Niet alleen de cliënt is door zijn ziekte getroffen, zijn omgeving is dat ook. Ze hebben veelal een vriend of familielid verloren, ouders moeten hun verwachtingen over hun kind bijstellen enzovoort. Dat is een rouwproces en daar moet ruimte voor zijn. Dat is ook in het belang van de cliënt. Want een omgeving die zich ondersteund voelt kan ook meer voor de cliënt betekenen.'

Overgenomen uit 'Podium' personeelsblad Arkin.

DE NAASTBETROKKENEN- RAAD ARKIN bestaat uit:

- Greetje Gulien (voorzitter)
- Jan van Mierlo
- Evelien van Os van den Abeelen
- Clary Beuker
- Joke van Dorsten
- Ada Groenenberg
- Ria van Vuuren
- Laura Polder
- Charles Enderman (ondersteuner)
- Paulien Leijder (administratie/PR)

Wilt u met ons meedenken en af en toe meehelpen? Daar zouden wij blij mee zijn!

Zo kunt u contact met ons opnemen:

Op ons telefonisch spreekuur op donderdag van 14.00-16.00 uur :
(020) 590 40 95

Of per e-mail op:
Naastbetrokkenenraad
@arkin.nl

Zaterdag 24 april 2009 Familiedag!

Georganiseerd door de Naastbetrokkenenraad Arkin

Thema: "Uw rol in de behandeling" (wat zou u zelf kunnen doen?)

Tijd: 11.00-16.00 uur in het Aristo-gebouw te Amsterdam.

Deze dag is bedoeld voor naastbetrokkenen van cliënten die in zorg zijn bij Arkin. Zij krijgen voor deze dag een uitnodiging.

Houd deze dag maar vrij in uw agenda!

Naastbetrokkenenbeleid Arkin

Door Charles Enderman, ondersteuner Naastbetrokkenenraad Arkin

Arkin heeft, in samenwerking met de Naastbetrokkenenraad, een Naastbetrokkenenbeleid opgesteld. Wat is de achterliggende visie?

Uit het beleidsplan van Arkin:

"Naastbetrokkenen zijn de natuurlijke bondgenoot in de zorg voor cliënten. Dit dient zichtbaar en voelbaar te zijn in de hulpverlening door de medewerkers van Arkin.

Onder naastbetrokkenen worden verstaan de ouders, partners, kinderen en andere direct betrokkenen. Arkin onderkent en respecteert de positie van naastbetrokkenen en hanteert als uitgangspunt dat naastbetrokkenen met aandacht en zorgvuldigheid benaderd worden en dat behandelaar, cliënten en naastbetrokkenen elkaar nodig hebben in het bereiken van een goed behandelresultaat.

Doel van het naastbetrokkenenbeleid is de naastbetrokkenen te informeren en te betrekken bij de behandeling om zo een stabiele situatie van cliënt en naastbetrokkenen te realiseren. Onderzoek toonde aan dat de behandeling bij bepaalde cliëntprofielen kan winnen aan effectiviteit wanneer de naastbetrokkenen een rol hebben (samenwerking in een triade: cliënt, hulpverlening en naastbetrokkene). Zo kunnen zij informatie geven over het ziekteverloop en over de werkzaamheid van een bepaalde behandeling. Grotere betrokkenheid van de omgeving sluit ook aan op de inzet van de hulpverlening tot vermaatschappelijking en rehabilitatie. Ondersteuning van naastbetrokkenen kan helpen gevoelens van overbelasting, rouw en depressiviteit te verminderen waardoor de inzet voor hun zieke familielid versterkt wordt."

Bovenstaande geeft weer dat er bij Arkin een begin is van inzicht in het belang van de rol van naastbetrokkenen bij de behandeling.

Arkin heeft gesteld dat zij binnen twee jaar, dus in 2010 en 2011, een drietal centrale speerpunten zal uitvoeren. Centraal betekent in dit geval voor alle onderdelen van Arkin.

Het eerste speerpunt is het beter registreren van naastbetrokkenen in de dossiers. Naast de registratie zullen ook de afspraken met naastbetrokkenen worden genoteerd.

Een ander speerpunt is de scholing van medewerkers van Arkin. Hierbij zullen onder andere medewerkers bewust worden gemaakt van de positie en het perspectief van naastbetrokkenen.

Lees verder op de volgende pagina.

Eén van de vragen die dan gesteld en beantwoord dienen te worden is: "Hoe zou het voor jou zijn als je kind of partner psychotisch of depressief wordt, hoe zou jij dan als naastbetrokkene behandeld willen worden?" Verder komen in de scholing aan de orde de wet- en regelgeving omtrent bijvoorbeeld de Privacy en goed hulpverlenerschap en hoe te werken in een Triade.

Ten derde zal er een formeel klachtrecht komen voor naastbetrokkenen. Als naastbetrokkenen een klacht hebben, waarvan zij vinden dat deze niet goed wordt opgepakt binnen Arkin, kunnen zij zich richten tot een speciale klachtencommissie. Deze zal binnen enkele maanden worden geïnstalleerd.

Naast de bovengenoemde drie centrale speerpunten van het naastbetrokkenenbeleid, gaan de verschillende onderdelen ook aan de slag met enkele andere onderwerpen. Zo zal het aantal naastbetrokkenenconsulenten worden uitgebreid. Dit zijn medewerkers die de naastbetrokkenen kunnen ondersteunen en zij kunnen "bewaken" of de naastbetrokkenen wel goed in beeld zijn bij hun collega's. Ook in de zorgprogramma's zal er meer aandacht komen voor naastbetrokkenen en zullen zij meer dan ooit betrokken worden bij intake, opname, ontslag en verlof. De draaglast en draagkracht zal ook beter in kaart worden gebracht.

Tenslotte wordt er gewerkt aan een 24-uurs bereikbaarheid voor naastbetrokkenen in het geval van een crisis buiten kantooruren.

De Naastbetrokkenenraad is blij dat er nu echt gewerkt gaat worden aan een betere positie en rol van de naastbetrokkenen. Uiteindelijk zal iedereen (de zorg, de cliënt en de naastbetrokkenen) hier beter van worden!

Bovenstaande punten zullen komende jaren worden ingevoerd. De Naastbetrokkenenraad zal dit proces nauwlettend volgen en meepraten daar waar nodig en gewenst. Wij houden U graag op de hoogte!

Nieuwe cursussen voor Naastbetrokkenen bij PuntP Preventie.

o.a. over 'Omgaan met psychose of schizofrenie.'

U kunt hier ook terecht voor een individueel adviesgesprek.

Voor meer informatie, een afspraak of aanmelden:

PuntP preventie, T 020 590 13 30 Mariëtte de Brouwer of Netty van Ham

E: preventie@puntp.nl of www.puntp.nl onder preventie

Dwang bedwingen binnen Arkin

Door Ada Groenberg.

Hier gaat óók onze aandacht naar toe.

We kunnen u nu vertellen dat in "de Aak" (Akerwatingstraat) als eerste vestiging van Arkin is verwezenlijkt:

1. Het sluiten van de isoleerruimte
2. Het ombouwen van de isoleerruimte tot een mooie comfortroom (een kamer waarin een cliënt, die behoefte heeft aan rust, zich comfortabel kan terugtrekken en de nodige aandacht van de begeleiding kan krijgen)
3. Het ombouwen van de gesloten glazen verpleegpost tot een gezellige gespreksruimte voor cliënten en/of hun naastbetrokkenen
4. De realisatie van een kleine gerieflijke rookruimte voor de bewoners.

In een bijeenkomst op 19 januari j.l. heeft met de cliënten een feestelijke opening plaatsgevonden met het doorknippen van twee (rode) linten. Met een glas heerlijke alcoholvrije bubbeldrank in de hand hebben we de fleurige ruimte bekeken. **Prachtig gedaan!!**

Belangrijke adressen:

Informentaal

Informatie- en adviescentrum voor mensen met psychische of psychiatrische problemen, hun familie/omgeving en Professionals.

Jan Pieter Heijestraat 121, 1054 ME Amsterdam

tel: 020 590 46 00

info@informentaal.nl www.informentaal.nl

Familievertrouwenspersonen GGz

Komt u er met de hulpverlening niet uit?

Neem dan contact op met:

Kees Kooij tel: 06 11 300 762

kees.kooij@arkin.nl

Ypsilon Amsterdam en Omstreken

Voor familie en naastbetrokkenen van mensen met schizofrenie of psychose.

maandag-, dinsdag- en donderdagmiddag:

13.30 tot 16.30 uur.

Mauritskade 22-C, 1091 GC Amsterdam

tel: 020 470 04 74

ypsadam@ypsilon.org

Labyrint in Perspectief

Familieorganisatie voor GGz-mantelzorgers.

www.labyrint-in-perspectief.nl

secretariaat@labyrint-in-perspectief.nl

Markant (Steunpunt Mantelzorg in Amsterdam)

Contactpersoon: Margreet Zickhardt

(maandag t/m donderdag)

Helmholtzstraat 61, 1098 LE Amsterdam

tel: 020-886 88 00

www.markant.org

m.zickhardt@amsterdamthuiszorg.nl

Stichting Sriebe Wiekie

Lotgenotengroep voor migranten-familieleden en naastbetrokkenen van mensen met een psychiatrische aandoening.

Contactpersoon: mevrouw G.M. Braafheid

tel: 020 777 05 00 / 06 23 26 73 40

qinabraafheid@chello.nl

GGz PuntP

Organiseert cursussen voor GGz-mantelzorgers.

Folders van de cursussen vindt u op www.puntp.nl onder preventie en voorlichting.

Belangstellenden voor de cursussen kunnen ook folders aanvragen en/of zich aanmelden bij het secretariaat van preventie:

tel. 020 590 13 30 of mail naar preventie@puntp.nl